

KINH ĐẠI BÁT NIẾT BÀN

QUYỂN X

Phẩm 4: NHƯ LAI TÁNH 7

Bấy giờ, Bồ-tát Văn-thù bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn! Nay tâm của Thuần-đà còn nghi, cúi mong Như Lai phân biệt lần nữa để đoạn trừ mối nghi đó.

Phật dạy:

–Này thiện nam! Ông có nghi gì nên hỏi mau đi. Ta sẽ giải thích để dứt trừ mối nghi cho.

Bồ-tát Văn-thù-sư-lợi bạch:

–Thuần-đà nghi Như Lai là thường trụ, vì được sức tri kiến Phật tánh. Nếu thấy Phật tánh là thường thì trước khi thấy và sau khi thấy đáng lẽ là vô thường. Tại sao? Như vật thế gian trước không nay có, đã có rồi lại không, những vật như vậy đều là vô thường. Do nghĩa như thế mà các Đức Phật, Bồ-tát, Thanh văn, Duyên giác không có khác nhau.

Bấy giờ, Đức Thế Tôn liền nói kệ:

Trước có nay không

Trước không nay có

Ba đời có pháp

Điều đó không có.

Này thiện nam! Do nghĩa này mà chư Phật, Bồ-tát, Thanh văn, Duyên giác cũng có khác nhau, cũng không khác nhau.

Bồ-tát Văn-thù-sư-lợi khen:

–Hay thay! Thật như lời chỉ dạy của Thế Tôn. Con nay mới hiểu chư Phật, Bồ-tát, Thanh văn, Duyên giác cũng có khác nhau,

cũng không khác nhau.

Bồ-tát Ca-diếp bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn! Như lời Như Lai chỉ dạy: Chư Phật, Bồ-tát, Thanh văn, Duyên giác tánh không khác nhau. Cúi mong Như Lai phân biệt giảng nói rộng để làm lợi ích an lạc cho tất cả chúng sinh.

Phật dạy:

–Này thiện nam! Hãy lắng nghe! Hãy lắng nghe! Ta sẽ giảng nói cho. Này thiện nam! Ví như trưởng giả hoặc con trưởng giả nuôi nhiều bò sữa đủ các màu lông, cắt một người chăn giữ. Một hôm người ấy vì sự cúng tế nên vắt hết sữa của tất cả các con bò ấy chứa vào trong một cái thùng. Nhìn thấy sữa bò cùng một màu trắng, ông ta lấy làm kỳ lạ, tại sao màu bò mỗi con khác nhau mà sữa của chúng đều cùng một màu?

Người ấy suy nghĩ như vậy: Do nhân duyên nghiệp báo của chúng sinh khiến các sữa chỉ cùng một màu.

Này thiện nam! Thanh văn, Duyên giác, Bồ-tát cũng vậy. Cùng chung Phật tánh giống như sữa bò. Tại sao như vậy? Vì đồng diệt hết các phiền não, nhưng các chúng sinh nói là chư Phật, Bồ-tát, Thanh văn, Duyên giác có khác nhau. Có các Thanh văn và hàng phàm phu nghi Tam thừa tại sao không khác nhau. Các chúng sinh này về sau tự hiểu tất cả Tam thừa cùng một Phật tánh, như người chủ bò hiểu rõ tướng sữa là do nhân duyên nghiệp báo.

Lại nữa, này thiện nam! Ví như quặng vàng sau khi đãi bỏ cặn bã, dơ bẩn, nung luyện trở thành vàng ròng giá trị vô lượng.

Này thiện nam! Thanh văn, Duyên giác, Bồ-tát cũng vậy đều thành tựu đồng một Phật tánh. Vì sao? Vì trừ hết phiền não như quặng vàng sau khi trừ hết cặn bã, dơ bẩn. Do nghĩa ấy nên tất cả các chúng sinh đồng một Phật tánh không có sai khác. Vì trước kia họ nghe tạng bí mật của Như Lai, sau khi thành Phật tự nhiên biết được, như ông Trưởng giả kia biết sữa bò đồng một màu. Vì sao? Vì đoạn được vô lượng ức phiền não.

Bồ-tát Ca-diếp bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn! Nếu tất cả chúng sinh có Phật tánh thì Phật và

chúng sinh có gì sai khác? Người nói như vậy có nhiều lỗi lầm. Nếu tất cả chúng sinh đều có Phật tánh thì nhân duyên gì Tôn giả Xá-lợi-phất v.v... lấy Tiểu Niết-bàn mà nhập Niết-bàn, hàng Duyên giác đối với Trung Niết-bàn mà nhập Niết-bàn, hàng Bồ-tát đối với Đại Niết-bàn mà nhập Niết-bàn. Ba hạng người như vậy nếu đồng Phật tánh thì tại sao không nhập Niết-bàn giống như Niết-bàn của Như Lai?

–Này thiện nam! Niết-bàn mà chư Phật Thế Tôn chứng đắc không phải chỗ chứng của hàng Thanh văn và Duyên giác. Vì ý nghĩa đó nên Đại Niết-bàn gọi là “Thiện hữu”. Nếu Phật không ra đời thì không phải không có Nhị thừa chứng được hai thứ Niết-bàn.

Ca-diếp lại thưa:

–Nghĩa này thế nào?

Phật dạy:

–Vô lượng vô biên vô số kiếp mới có một Đức Phật xuất hiện giữa đời chỉ dạy ba thừa.

Này thiện nam! Như lời ông nói thì Bồ-tát và hàng Nhị thừa không có sai khác. Trước kia trong Đại Niết-bàn tạng bí mật của Như Lai, Ta đã giảng nói nghĩa đó. Các vị A-la-hán không có “Thiện hữu”. Vì sao? Vì các vị A-la-hán sẽ được Đại Niết-bàn. Do nghĩa này nên Đại Bát Niết Bàn có sự an lạc rốt ráo cho nên gọi là nhập Đại Bát Niết Bàn.

Ca-diếp thưa:

–Như lời Phật dạy, con nay mới biết nghĩa sai khác và nghĩa không sai khác. Vì sao? Vì tất cả Bồ-tát, Thanh văn, Duyên giác ở đời vị lai đều đồng quy về Đại Niết-bàn. Như các dòng sông đều chảy ra biển cả, cho nên hàng Thanh văn, Duyên giác đều gọi là thường không phải là vô thường. Do nghĩa này cho nên cũng có sai biệt cũng không sai biệt.

Ca-diếp thưa:

–Tại sao tánh sai khác?

Phật dạy:

–Này thiện nam! Thanh văn như sữa, Duyên giác như kem sữa, Bồ-tát như bơ sữa, chư Phật Thế Tôn như đề hồ. Vì nghĩa này nên

trong Đại Niết-bàn nói bốn loại chủng tánh có sai khác nhau.

Ca-diếp lại thưa:

–Tánh tướng của tất cả chúng sinh như thế nào?

Phật dạy:

–Này thiện nam! Như bò mới sinh, máu, sữa chưa sai khác.

Tánh của phàm phu xen lẫn các phiền não cũng là như vậy.

Ca-diếp lại thưa:

–Trong thành Câu-thi-na, có một Chiên-đà-la tên là Hoan Hỷ, Phật thọ ký cho người này chỉ do có một lần phát tâm mà sẽ chóng thành Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác trong số ngàn Đức Phật ở thế giới này. Tại sao Như Lai không thọ ký cho Tôn giả Xá-lợi-phất, Mục-kiền-liên v.v... mau thành Phật đạo?

Phật dạy:

–Này thiện nam! Hoặc có Thanh văn, Duyên giác, Bồ-tát phát thệ nguyện: “Tôi sẽ mãi mãi hộ trì chánh pháp, sau mới thành Phật”. Vì phát nguyện mau, nên thọ ký mau thành Phật.

Lại nữa, này thiện nam! Ví như người đi buôn có viên ngọc vô giá đem ra chợ bán. Người ngu thấy ngọc không biết nên chỉ cười. Người buôn nói: “Ngọc quý này của tôi giá trị vô số”. Bọn ngu nghe rồi lại thêm chế nhạo, chúng bảo nhau: “Ngọc này không phải ngọc thật, mà là ngọc pha lê”.

Này thiện nam! Thanh văn, Duyên giác cũng như vậy, nếu nghe thọ ký mau chóng thành Phật, liền sinh biếng lười, khinh cười, xem rẻ những người ngu kia không biết châu báu. Ở đời vị lai có các Tỳ-kheo không siêng năng tu tập pháp thiện, vì nghèo cùng, khổ khổ, đói khát, bức bách mà đi xuất gia để nuôi thân, tâm trí khinh xuất, nóng nảy, tà mạng quanh co, nếu nghe Như Lai thọ ký cho Thanh văn mau thành Phật, thì họ sẽ cười khinh, ngạo mạn chê bai. Nên biết, bọn họ là kẻ phá giới, tự nói mình đã được pháp hơn người. Do nghĩa này nên tùy theo sự phát nguyện nhanh, thọ ký cũng nhanh. Người thọ trì chánh pháp thì thọ ký lâu thành Phật.

Bồ-tát Ca-diếp lại bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn! Bồ-tát như thế nào sẽ được quyển thuộc

không bị hoại?

Phật bảo Ca-diếp:

–Nếu các Bồ-tát siêng năng tinh tấn muốn hộ trì chánh pháp thì do nhân duyên này mà được quyền thuộc không bị hư hoại.

Bồ-tát Ca-diếp bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn! Vì nhân duyên gì mà chúng sinh môi miệng bị khô nứt?

Phật bảo Ca-diếp:

–Nếu người không biết Tam bảo thường còn thì vì nhân duyên đó mà môi miệng bị khô nứt. Như người ăn ngon miệng không biết phân biệt sáu vị ngọt, đắng, cay, chua, mặn, lạt. Tất cả chúng sinh ngu si, vô tri không biết Tam bảo là pháp thường trụ vì thế nên môi miệng khô nứt.

Lại nữa, này thiện nam! Nếu có chúng sinh không biết Như Lai thường còn thì nên biết người này là kẻ mù bẩm sinh. Nếu người nào biết Như Lai thường còn thì người này tuy là nhục nhãn nhưng Như Lai nói đó là Thiên nhãn.

Lại nữa, này thiện nam! Nếu ai có thể biết Như Lai thường trụ thì nên biết người đó từ lâu đã tu tập kinh này. Như Lai nói những người như vậy cũng là Thiên nhãn. Dù có Thiên nhãn mà không biết Như Lai thường trụ thì Như Lai nói những người này là nhục nhãn, người ấy thậm chí không biết tay chân, các chi phần trên thân mình, cũng không thể làm cho người khác biết. Do đó nên gọi nhục nhãn.

Lại nữa, này thiện nam! Đức Như Lai thường vì tất cả chúng sinh mà làm cha mẹ. Vì sao? Vì tất cả chúng đủ loại thân hình: nào là hai chân, bốn chân, nhiều chân, không chân. Phật chỉ dùng một âm thanh thuyết pháp, các loài chúng sinh tuy khác nhau nhưng đều tự hiểu rõ, tán thán: “Như Lai hôm nay vì ta mà nói pháp”. Do nghĩa đó gọi là cha mẹ.

Lại nữa, này thiện nam! Như người mới sinh đứa con được mười sáu tháng, tuy đứa trẻ biết nói nhưng chưa rõ. Cha mẹ của nó muốn dạy con nói thì trước đồng theo tiếng của con mà dạy từ từ, như thế lời cha mẹ đứa trẻ là không đúng sao?

–Không, bạch Thế Tôn!

–Này thiện nam! Chư Phật Như Lai cũng lại như vậy, tùy theo các loại âm thanh của những chúng sinh mà nói pháp, khiến an trú nơi chánh pháp, tùy theo đối tượng cần cho thấy mà thị hiện đủ các hình tướng, như thế là Như Lai nói đồng tiếng nói của họ, có thể là chẳng đúng sao?

–Không, bạch Thế Tôn! Vì sao? Vì Như Lai nói như sư tử吼, tùy thuận các âm thanh thế gian mà diễn nói diệu pháp cho chúng sinh.

*

**